

Cíl, organizace a atmosféra hodiny – podíl hospitací s výskytem hodnoceného jevu (v %)

Hodnocený jev	Český jazyk		Matematika		Anglický jazyk	
	Neúspěšné školy	Ost. školy	Neúspěšné školy	Ost. školy	Neúspěšné školy	Ost. školy
Nejpozději po skončení vyučovací hodiny byl žákům cíl zřejmý.	54	76	44	76	63	70
Hodina měla spád, byla dobře organizačně promyšlena a realizována.	35	61	35	61	34	61
Hodina působila na žáky jednotvárně.	23	21	31	17	44	23
Téměř všichni žáci pracovali po většinu hodiny se zájmem.	31	65	62	71	45	59
Ve vztahu k učiteli a mezi žáky panovala v průběhu hodiny příjemná atmosféra.	60	76	61	80	69	74

Pozn.: Neúspěšné školy – školy s vysokou mírou neúspěšnosti žáků v maturitní zkoušce.

4.4.5 Metody a formy výuky

Kvalita průběhu vzdělávání je dále utvářena volbou vhodných metod a forem výuky, přičemž však nelze formulovat jednoznačný vztah mezi metodami a formami výuky na jedné straně a vzdělávacími výsledky žáků na straně druhé. Volbu vhodných metod a forem výuky je potřebné přizpůsobit potřebám konkrétních vzdělávacích situací.

Tabulka č. 79 prezentuje základní zjištění týkající se využití metod a forem výuky v hodinách navštívených ve školách s vysokou mírou neúspěšnosti žáků v maturitní zkoušce. Primární poznatek hodnocení ukazuje, že v hodinách na těchto školách existují významné příležitosti k posilování účelného střídání odlišných metod výuky, přičemž ve srovnání s navštívenými hodinami ostatních škol byly největší nedostatky pozorovány ve výuce českého a anglického jazyka. V tomto kontextu je významné rovněž zjištění, že 40 % učitelů škol s vysokou mírou neúspěšnosti žáků v maturitní zkoušce označilo téma metod a forem výuky za oblast, v níž by přivítalo podporu pro zlepšení své práce.

V hodinách navštívených ve školách s vysokou mírou neúspěšnosti žáků v maturitní zkoušce bylo častěji zaznamenáno dominantní využití hromadné (frontální) výuky a nižší zastoupení metod vyžadujících vyšší aktivitu žáků. Hromadná (frontální) výuka byla navíc většinou vedena tak, že aktivním byl především učitel (cca dvě třetiny případů), nikoliv žáci. Takové pojetí hromadné (frontální) výuky bylo v hodinách navštívených v ostatních školách méně časté, role učitele naopak častěji spočívala v utváření podmínek a podnětů pro aktivitu žáka. Charakteristická pro navštívené školy s vysokou mírou neúspěšnosti žáků v maturitní zkoušce je i relativně častá praktická orientace výuky v hodinách.